

**ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2022-2028**

**UZRAUDZĪBAS
ZIŅOJUMS
PAR 2023.GADU**

IEVADS

Mārupes novada Attīstības programma 2022.-2028.gadam ir apstiprināta 2022.gada 24.augustā ar Mārupes novada pašvaldības lēmumu Nr.25 (prot.Nr.17). Attīstības programma ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments septiņiem gadiem, kurā atbilstoši ilgtermiņa attīstības stratēģijai ir noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums ilgtermiņa stratēģisko mērķu īstenošanai. Attīstības programma ir pamats novada pašvaldības un tās institūciju plānošanas dokumentu izstrādei, atbilstošu aktivitāšu veikšanai, ikgadējā budžeta sagatavošanai, Eiropas Savienības un citu valsts/institūciju investīciju piesaistei, un turpmākai novada attīstības plānošanai.

Attīstības programma sastāv no četrām daļām:

- Esošās situācijas apraksts;
- Stratēģiskā daļa, kas ietver arī īstenošanas un uzraudzības kārtību;
- Rīcības plāns 2022.-2028.gadam;
- Investīciju plāns trīs gadu periodam, kas regulāri tiek aktualizēts.

2023.gads ir pirmais pilnais īstenošanas periods Attīstības programmai 2022.-2028.gadam. Kopš administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas vairs netiek apkopoti teritoriju attīstības indeksi, bet gan publicēti dati par novadu iekšzemes kopproduktu (IKP) un bruto pievienoto vērtību. Lai gan par šiem rādītājiem pēdējie aktuālie dati pieejami par 2021.gadu, Mārupes novads ieņem 1.vietu starp pārējiem Latvijas novadiem. Atbilstoši 2018.gada datiem, Mārupes novada IKP uz vienu iedzīvotāju (33,84 tūkstoši EUR) bija gandrīz vienāds ar Japānas IKP uz vienu iedzīvotāju (33,98 tūkstoši EUR). 2018. gadā Mārupes novada IKP uz vienu iedzīvotāju bija lielāks nekā OECD dalībvalstīs, lielāks nekā Eiropas Savienības vidējais, lielāks par Itālijas un Dienvidkorejas IKP uz vienu iedzīvotāju. Pandēmijas ietekmē Mārupes novada IKP samazinājās, bet joprojām varam uzskatīt, ka vismaz viena novada mērogā Latvija vidējo ES līmeni beidzot ir sasniegusi.¹

Attīstības programmas 2022.-2028.gadam uzraudzības ziņojums ir 2023.gada informācijas apkopojums un izvērtējums par attīstības programmas īstenošanu. Uzraudzības ziņojumā ir apkopoti publiski pieejamie dati, Mārupes novada pašvaldības struktūrvienību un iestāžu informācija par savā jomā paveikto.

Gan administratīvi teritoriālā reforma, gan arī ģeopolitiskie notikumi saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā bija izaicinājums Attīstības programmas 2022.-2028.gadam izstrādāšanas procesā, gatavojot investīciju plānu trīs gadu periodam, jo bija ievērojams cenu kāpums ne tikai uzturēšanas pakalpojumiem, bet arī investīciju projektu īstenošanai. Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, Attīstības programmas 2022.-2028.gadam rīcības plāns un trīs gadu investīciju plāns tika izstrādāts piesardzīgi. Tomēr 2023.gadā parādījās plašākas iespējas Eiropas Savienības fondu piesaistei un apjomīgāks apstiprinātais gadskārtējais investīciju plāna finansējums salīdzinājumā ar 2022.gadu, tāpēc attiecīgi 2023.gadā trīs reizes tika veikti grozījumi investīciju plānā 2023.-2025.gadam.

¹ J.Paiders, "Mārupes novada attīstība ir Japānas un ES vidējā līmenī", Dienas Bizness, 2024.gada 20.februāris, 23 lpp.

MĀRUPES NOVADA ATTĪSTĪBAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

Ar Mārupes novada pašvaldības domes 2022.gada 26.janvāra lēmumu Nr.23 (prot.Nr.1), tika apstiprināta Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034.gadam. Ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir hierarhiski augstākais teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā definēta attīstības vīzija, stratēģiskie mērķi, ilgtermiņa prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva.

Mārupes novada vadmotīvs

Ilgtspējīgas attīstības stratēģija definē četrus stratēģiskos mērķus:

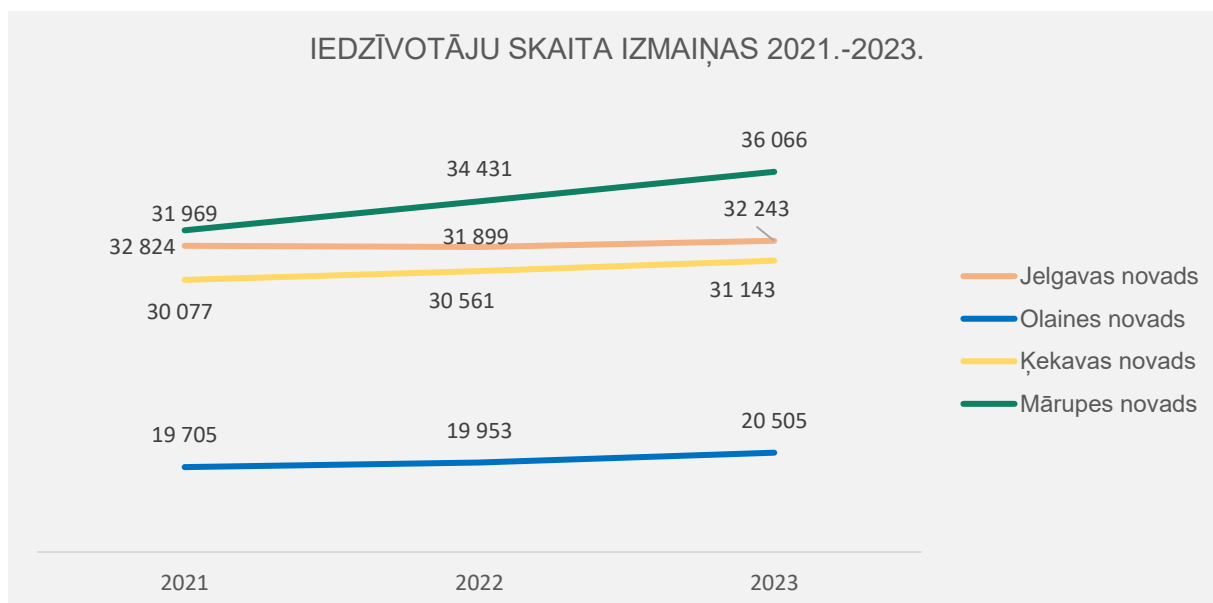
- Sabiedrība – zinoša, atbildīga, mūsdienīga, ģimeniska un aktīva sabiedrība;
- Vide – kvalitatīva, droša un daudzveidīga vide, ilgtspējīgai dzīves un darba telpai;
- Ekonomika – inovatīva, augoša, efektīva, uz vietas potenciāla izmantošanu vērsta uzņēmējdarbības vide;
- Pārvaldība – efektīva, mūsdienīga, uz sabiedrību orientēta un jaunām iniciatīvām atvērta novada pārvaldība, virzoties uz viedu saimniekošanu.

Ar Mārupes novada pašvaldības domes 2022.gada 24.augusta lēmumu Nr.25 (prot.Nr.17) tika apstiprināta Mārupes novada Attīstības programma 2022.-2028.gadam, kura definē vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopumu ilgtermiņa stratēģisko mērķu īstenošanai. Atbilstoši Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas mērķiem Attīstības programmā 2022.-2028.gadam definētas četras vidēja termiņa prioritātes:

- Sabiedriski aktīvs iedzīvotājs, kas ietver rīcības virzienus – izglītība, sports un aktīvā atpūta, kultūra, veselības aprūpe un sociālie pakalpojumi;
- Augstu dzīves kvalitāti veicinoša infrastruktūras attīstība, kas ietver rīcības virzienus – droša vide, pieejamība un mobilitāte, inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājums, vide un publiskā ārtelpa;
- Ekonomiskās aktivitātes veicināšana un vietas potenciāla izmantošana, kas ietver rīcības virzienus – uzņēmējdarbība, zīmolvedība un vietas mārketing, tūrisms;
- Efektīva un uz sadarbību vērsta pārvalde, kas ietver rīcības virzienus – pašvaldības pārvalde, viedā pilsētvide, sabiedrības līdzdalība, sadarbības un privātās līdzdalības projekti.

Mārupes novads ir viens no retajiem Latvijas novadiem, kur iedzīvotāju skaits katru gadu palielinās, uz 2023.gada sākumu tas bija 36 066². Salīdzinot ar citiem kaimiņos esošajiem novadiem, pēdējos trīs gados Mārupes novadā ir novērojams straujākais iedzīvotāju skaita pieaugums, 2023.gadā iedzīvotāju skaits pieauga par 1635 cilvēkiem.

Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2021.-2023. (CSP)

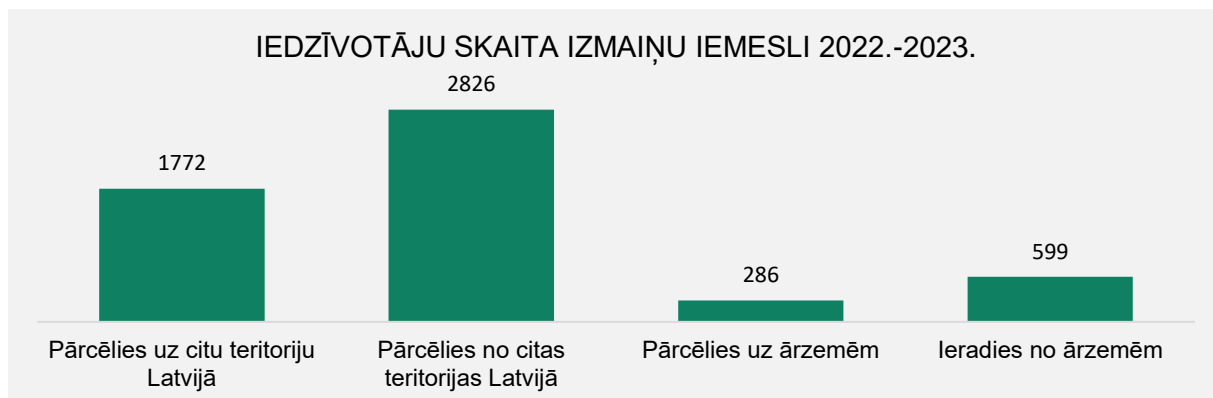

Ja sadala Mārupes novada iedzīvotāju skaitu ar teritorijas platību, tad vienā novada kvadrātkilometrā dzīvo 104 cilvēki (novada teritorija ir 34 726,67 ha).

Salīdzinot ar citiem Latvijas novadiem, Mārupes novadā vidējais ģimenes kodola lielums ir 3.03³, kas ir augstāks par vidējo ģimenes kodola lielumu Latvijā (2.7) un arī Rīgā (2.6). Šāda attīstības tendence skaidri parāda, ka Mārupes novadu kā savu dzīvesvietu lielākoties izvēlas ģimenes ar bērniem.

Centrālās statistikas pārvaldes dati par iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesliem Mārupes novadā skaidri parāda, ka lielākoties uz Mārupes novadu pārcēlušies iedzīvotāji no citas teritorijas Latvijā. Periodā no 2022. līdz 2023. gadam tie bija 2826 jauni iedzīvotāji⁴.

Iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli 2022.-2023. (CSP)

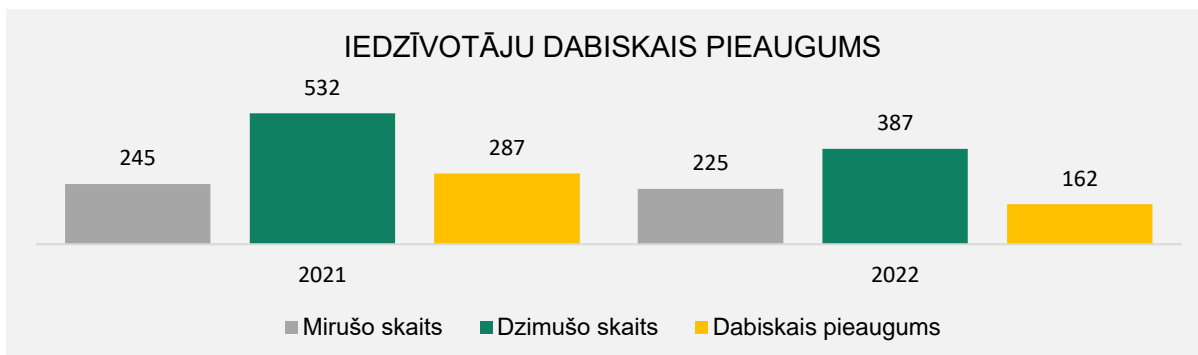
²<https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaitis/tabulas/irs031-iedzivotaju-skaitis-gada-sakuma-ta>

³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MV__MVG/MVG041

⁴ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR__IRS/RIG050/

Salīdzinot ar 2021.gadu, dabiskais pieaugums 2022.gadā Mārupes novadā nedaudz samazinājies (162), jo 2022.gadā samazinājies arī dzimušo skaits. 2022.gadā valstī pozitīvs dabiskais pieaugums bija tikai Mārupes, Ropažu, Ķekavas un Ādažu novados⁵.

Iedzīvotāju dabiskais pieaugums (CSP)

Arī iedzīvotāju ienākošā iekšējā migrācija Mārupes novadā labi parāda, ka uz Mārupes novadu lielākoties pārceļas gados jauni iedzīvotāji, lielākais skaits iedzīvotāju laika posmā no 2022. līdz 2023.gadam ir pārcēlies no Rīgas (vidējais vecums 30.5 gadi)⁶.

Iedzīvotāju ienākošā iekšējā migrācija uz Mārupes novadu (2022.-2023., CSP)

Teritorija:	Vidējais vecums:	Skaits:
Rīga	30.5	1976
Jūrmala	31.2	196
Ķekavas n.	25.3	65
Jelgava	27.4	48
Tukuma n.	33.5	41

Mārupes novadā vairāk kā puse – 51.3% vismaz 18 gadus vecu pastāvīgo iedzīvotāju ir ar augstāko izglītību⁷. Novadā 2023.gadā palielinājies ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits (2022.gadā 17033 ekonomiski aktīvie iedzīvotāji un 2023.gadā – 18 002 ekonomiski aktīvie iedzīvotāji⁸). Mārupes novada bezdarba līmenis ir krietni zemāks kā Latvijā kopumā. 2023.gadā Latvijā bezdarba līmenis sasniedza 6,7%, turpretim Mārupē tas bija tikai 4,2%, kas ir krietni labāks rādītājs arī salīdzinot ar Rīgas bezdarba līmeni (2023.gadā 5,0%)⁹.

2022.gadā vidējā mēneša alga Mārupes novadā sasniedza 1946 eiro, kas ir par 169 eiro vairāk kā 2021. gadā¹⁰. Latvijā vidējā alga 2022. gadā bija 1286 eiro.

⁵ <https://lvportals.lv/dienaskartiba/352248-2022-gada-latvija-pieaudzis-iedzivotaju-skaits-imigrācijas-del-2023>

⁶ <https://tools.csb.gov.lv/migration/lv/map/in/3/2022/2023/flows/LV0039000/50>

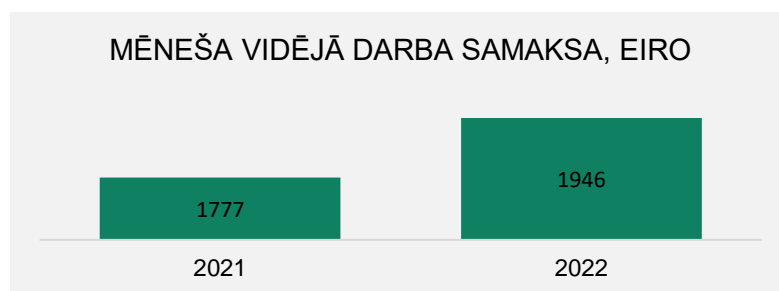
⁷ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_IZG_IZ_IZI/RIG070/table/tableViewLayout1/

⁸ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_NBB_NBA/EKA011/table/tableViewLayout1/

⁹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_NBBA_NBBB/RIG090/table/tableViewLayout1/

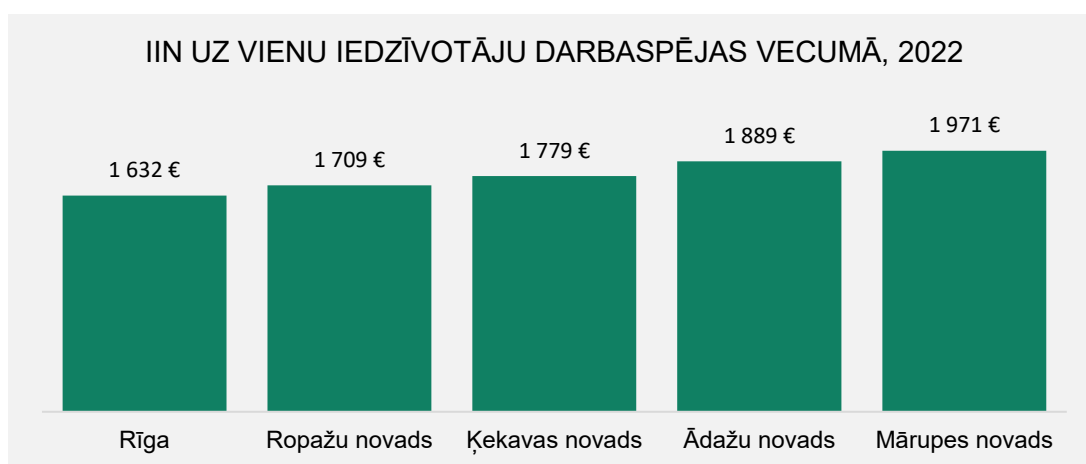
¹⁰ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_EMP_DS_DSV/RIG110/table/tableViewLayout1/

Mēneša vidējā darba samaksa (CSP)

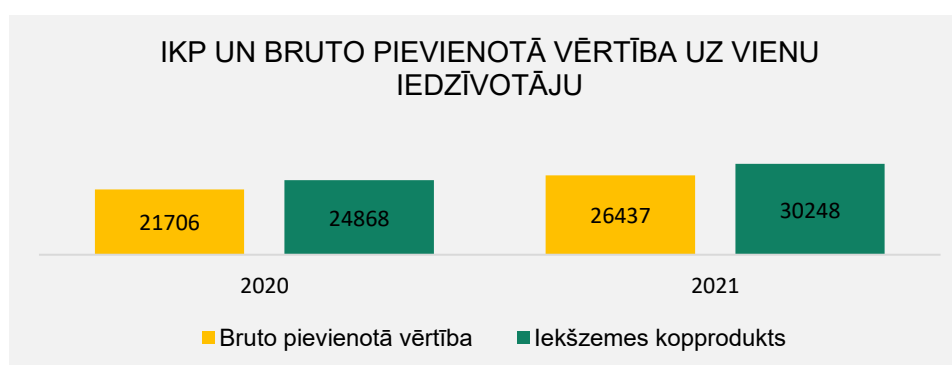
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN) Mārupes novadā vidēji uz vienu darbspējīgo iedzīvotāju 2022. gadā bija 1971 eiro, kas ir krietni augstāks kā Rīgā, Ropažu, Ādažu un Ķekavas novados.

IIN uz vienu iedzīvotāju, 2022 (Valsts kase)

IKP uz vienu iedzīvotāju parāda valsts iedzīvotāju materiālās labklājības līmeni.¹¹ Mārupes novadā iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju 2021. gadā ir audzis sasniedzot 30248 eiro.

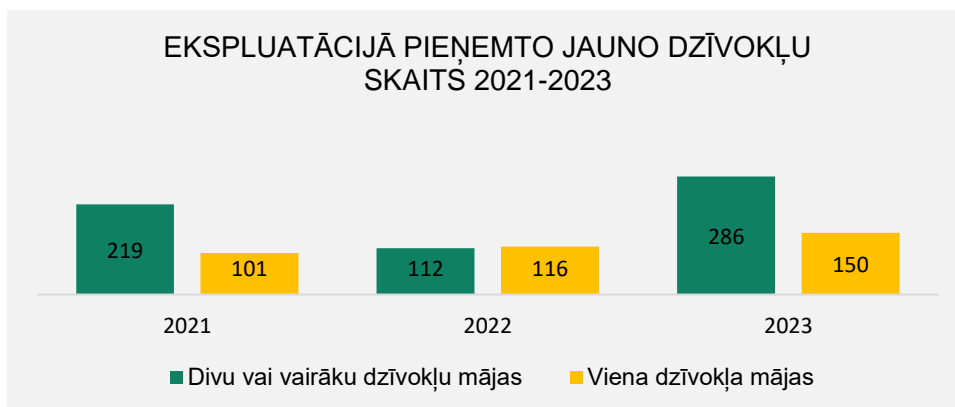
IKP un Bruto pievienotā vērtība uz vienu iedzīvotāju (CSP)

Novadā ir augsta būvniecības aktivitāte, to parāda ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits. 2023.gadā tika ekspluatācijā pieņemtas 286 divu vai vairāk dzīvokļu mājas un 150 viena dzīvokļa mājas.

¹¹ <https://www.naudasskola.lv/lv/mana-ekonomika/limeni/7-9/labklajiba/ikp-iekšzemes-kopprodukts>

Ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits 2021-2023 (CSP)

VIDĒJĀ TERMIŅĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Attīstības tendence	2023.gads	Avots
VTP1 SABIEDRISKI AKTĪVS IEDZĪVOTĀJS					
iedzīvotāju skaits novadā	2021	Mārupes pagasts – 21 577 Babītes un Salas pagasts – 10 980	Palielinās	36 066	CSP
iedzīvotāju dabiskais pieaugums	2020	Mārupes novads – 234	Samazinās	216	CSP SPKC
RV1 IZGLĪTĪBA					
Bērni rindā uz pirmsskolas izglītības iestādi	2021	Kopā novadā - 2502	Samazinās	1982	Izglītības pārvalde
Izglītības iestāžu skaits, kas īsteno speciālās izglītības programmas	2021	3	Palielinās	Vispārējās izglītības iestādes - 4 Pirmsskolas izglītības iestādes -3	Mārupes novada pašvaldība
Izglītojamo skaits 10.-12.klase	2021	Mārupes Valsts ģimnāzija – 254 Babītes vidusskolas - 139 Izglītojamo skaits - 393 Iestāžu skaits – 2	Palielinās	Mārupes Valsts ģimnāzija – 289 Babītes vidusskola - 173 Izglītojamo skaits - 462 Iestāžu skaits – 2	Mārupes novada pašvaldība
Centralizēto eksāmenu kārtotāju skaits eksaktajās zinātnēs vidusskolās: fizikā, ķīmijā, bioloģijā	2021	Mārupes Valsts ģimnāzija – 30 Babītes vidusskola – 13	Samazinās Palielinās	Mārupes Valsts ģimnāzija – 17 Babītes vidusskola – 15	VISC
Interesu izglītības programmu skaits, kas pieejams pamatskolas un vispārējās vidējās izglītības iestādēs	2020	102	Palielinās	134	Mārupes novada pašvaldība
Ārpus izglītības iestādēm licencēto interešu izglītības programmu skaits	2021	127	Samazinās	92	Mārupes novada pašvaldība

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Attīstības tendence	2023.gads	Avots
Izsniegto licenču skaitu pieaugušo neformālās izglītības īstenošanai	2020	1	Palielinās	3	Mārupes novada pašvaldība
RV2 SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA					
Novada sporta centru audzēkņu skaits	2021/2022 2	Mārupes Sporta centrs – 1222 Babītes Sporta komplekss - 601	Palielinās	Mārupes novada sporta skola – 2168 ¹² Mārupes Sporta centrs – 78 Babītes Sporta komplekss - 821 ¹³	Mārupes novada pašvaldība
Sporta pasākumu skaits gadā	2021	Mārupes Sporta centrs – 237 Babītes Sporta komplekss - 93	Palielinās	Mārupes novada sporta skola - 61 ¹⁴ Mārupes Sporta centrs – 333 Babītes Sporta komplekss - 50 ¹⁵	Mārupes novada pašvaldība
RV3 KULTŪRA					
Bibliotēku izsniegumu/apmeklējumu skaits	2021	Mazcenas bibliotēka – 19942 / 7807 Babītes bibliotēka – 11147 / 4245 Salas bibliotēka - 10606 / 6518 Piņķu bibliotēka - 30324/ 11145	Palielinās Palielinās Samazinās Palielinās	Mazcenas bibliotēka: 21518/ 7869 Babītes bibliotēka: 13578/ 4740 Salas bibliotēka: 6572/ 3488 Mārupes novada bibliotēka (Piņķos): 38563/ 14630	Mārupes novada pašvaldība
Amatiermākslas kolektīvu skaits	2021	Mārupes pagasts – 16 Babītes pagasts – 5 Salas pagasts - 4	Samazinās Palielinās Nemainās	Mārupes pagasts – 12 Babītes pagasts – 10 Salas pagasts - 4	Mārupes novada pašvaldība
Amatiermākslas dalībnieku skaits	2021	Mārupes novads - 400 Babītes novads - 251	Palielinās	Mārupes pagasts – 430 Babītes pagasts - 176 Salas pagasts - 64	Mārupes novada pašvaldība

¹² Uz 2023.gada 31.decembri. Sporta skola dibināta 2023.gada 1.septembrī.

¹³ Uz 2023.gada 31.augustu, pēc tam uzskaitē veikta Mārupes novada sporta skolā.

¹⁴ Laika periodā no 2023.gada 1.septembrī līdz 31.decembrim. 50 regulāro čempionātu spēles un 11 turnīri.

¹⁵ Sporta pasākumi – 35 (tautas sports), pasākumi bērniem – 15 (līdz 31.augustam).

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Attīstības tendence	2023.gads	Avots
Kultūras pasākumu skaits gadā	2021	Mārupes novads - 40 Babītes novads - 44	Palielinās	Mārupes pagasts – 71 Babītes pagasts - 42 Salas pagasts - 37	Mārupes novada pašvaldība
RV4 VESELĪBAS APRŪPE UN SOCIĀLIE PAKALPOJUMI					
Ģimenes ārstu skaits	2022	Uz 23.03.2022 13 ģimenes ārsti	Nemainās	13	NVD
Sociālās palīdzības saņēmēju skaits	2020	Mārupes novadā – 527 Babītes novads – 204	Palielinās	959	Mārupes novada pašvaldība
VTP2 AUGSTU DZĪVES KVALITĀTI VEICINOŠA INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA					
RV5 DROŠA VIDE					
Ceļu satiksmes negadījumi (relatīvais rādītājs: CSNg/1000 iedzīvotājiem)	2020	Mārupes novads – 202 Babītes novads – 177	Palielinās	485	CSDD
Administratīvo pārkāpumu skaits	2020	324	Palielinās	1 313	Mārupes novada pašvaldība
RV6 PIEEJAMĪBA UN MOBILITĀTE					
Asfaltēti pašvaldības autoceļi (visu pašvaldības ielu un ceļu kopgarums (308,4 km))	2022	43,8%	Palielinās	45%	Mārupes novada pašvaldība
Privāto ielu kopgarums, kurām piešķirts pašvaldības nozīmes statuss	2022	1,672 km (neskaitot Babītes novada teritorijas plānojumā noteiktās pašvaldības nozīmes ielas)	Palielinās	4,85 km	Mārupes novada pašvaldība
Veloceliņu (apvienots kopā ar gājēju celiņu) kopgarums	2022	35,17 km	Palielinās	36,62 km	Mārupes novada pašvaldība
Mobilitātes punktu skaits	2022	0	Nemainās	0	Mārupes novada pašvaldība

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Attīstības tendence	2023.gads	Avots
RV7 INŽENIERTEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS					
Pieejama pieslēguma iespēja centralizētai kanalizācijai īpašumos, kuros izmanto decentralizēto kanalizācijas sistēmu ¹⁶	2021	734 jeb 61%	Palielinās	793	Mārupes novada pašvaldība
Decentralizēto kanalizāciju sistēmu skaits ¹⁷	2021	1207	Palielinās	2170	Mārupes novada pašvaldība
Pašvaldības līdzfinansējuma atbalsta saņēmēju skaits	2022	619	Palielinās	659 ¹⁸	Mārupes novada pašvaldība
RV8 VIDE UN PUBLISKĀ ĀRTELPA					
Šķirotu atkritumu savākšanas laukumi	2022	0	2	1	Mārupes novada pašvaldība
VTP3 EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES VEICINĀŠANA UN VIETAS POTENCIĀLA IZMANTOŠANA					
Iekšzemes kopprodukts	2020	827 784	Palielinās	1 016 351 ¹⁹	CSP
Bruto pievienotā vērtība	2020	722 380	Palielinās	888 295 ²⁰	CSP
RV9 UZŅĒMĒJDARBĪBA UN RV11 TŪRISMS					
Bezdarba līmenis	2021	2021.gads novadā – 3,1 %	Samazinās	2,7% ²¹	NVA
Tūrisma pakalpojumu objektu un pakalpojumu sniedzēju skaits (objekti, naktsmītnes, ēdināšana, mājražotāji, amatnieki)	2022	167	Palielinās	182	Mārupes novada pašvaldība
Uzņēmumu skaita pieaugums	2021	4760	Palielinās	4 844	LURSOFT

¹⁶ Aplēse par Mārupes pilsētu un Mārupes novada ciemiem Tiraine, Spuņciems, Babīte, Piņķi, Priēžciems

¹⁷ Aplēse par Mārupes pilsētu un Mārupes novada ciemiem Tiraine, Spuņciems, Babīte, Piņķi, Priēžciems

¹⁸ Atbalsta saņēmēju skaits kopā līdz 2023.gadam ieskaitot.

¹⁹ Pēdējie aktuālie dati pieejami par 2021.gadu

²⁰ Pēdējie aktuālie dati pieejami par 2021.gadu

²¹ Uz 2023.gada 31.decembri

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Attīstības tendence	2023.gads	Avots
Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa (pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50)	2020	Mārupes novads – 1 356 EUR Babītes novads – 1204 EUR	Palielinās	2 062 EUR	CSP
VTP4 EFEKTĪVA UN UZ SADARBĪBU VĒRSTA PĀRVALDE					
RV12 PAŠVALDĪBAS PĀRVALDE					
Pašvaldības budžeta ieņēmumi	2020	Mārupes pagasts – 39 100 435 EUR Babītes un Salas pagasts – 17 722 617 EUR	Palielinās	83 685 516 EUR	Mārupes novada pašvaldība
Iedzīvotāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	2021	37,2 %	-	-	CVK
Iedzīvotāju novērtējums par pašvaldības darbu un ieguldījumu novada attīstībā	2021	Mārupes novads – 46% Babītes novads – 31%	-	-	Mārupes novada pašvaldība
RV13 VIEDĀ PILSĒTVIDE					
Pašvaldības ēku skaits, kur veikti energoefektivitātes pasākumi	2021	Mārupes novads – 19 Babītes novads – 4		Veikti energoefektivitātes pasākumi 2022.-2023.gadā: Mārupes pilsēta un Mārupes pagasts – 8 Babītes pagasts - 6 Salas pagasts – 1	Mārupes novada pašvaldība
CO ₂ emisijas, tCO ₂ uz iedzīvotāju gadā	2018	Mārupes pagasts – 30 000 Babītes un Salas pagasts – n/d	Samazinājums par 20%	Nav datu ²²	Mārupes novada pašvaldība
RV14 SABIEDRĪBAS LĪDZDARBĪBA					
Atbalstītas sabiedrības iniciatīvas	2021	Mārupes pagasts – 12 Babītes un Salas pagasts – 6	-	Mārupe mūsu mājas - 8 Līdzdalības budžeta idejas (apstiprinātas) - 5	Mārupes novada pašvaldība

²² 2024.gadā uzsākts darbs pie klimata plāna izstrādes, kuras ietvaros tiks veikts CO₂ emisiju aprēķins

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Attīstības tendence	2023.gads	Avots
Izveidotas sabiedriskas konsultatīvās padomes	2021	5	Saglabāt esošajā līmenī	5	Mārupes novada pašvaldība
Sabiedrības iesaistes pasākumi (publiskā apspriešana, aptauja, sabiedriskās apspriedes)	2022	Līdz šim nav veikta datu uzskaitē	44	47	Mārupes novada pašvaldība

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS PROGRESS

Mārupes novada Attīstības programma 2022.-2028.gadam tika apstiprināta 2022.gada 24.augustā, tādējādi 2023.gads ir pirmais šī plānošanas dokumenta īstenošanas gads. Arī investīciju plāns 2023.gadam tika apstiprināts gandrīz četras reizes lielākā apjomā (12 073 218 EUR) nekā 2022.gadā. 2023.gada investīciju plāns tika sagatavots, balstoties uz Mārupes novada Attīstības programmas 2022.-2028.gadam definētajām rīcībām un 2023.-2025.gada investīciju plāna, kā arī jau iesāktajiem projektiem.

Investīciju projekti 2023.gadā

	RĪCĪBAS NR	IZGLĪTĪBA	Finansējums 2023.gadā
1	R1.1	Zemes iegāde jaunas pirmsskolas izglītības iestādes būvniecībai Tīrainē, Viskalnu ielā 4a	213 043
2	R1.1	Uzsākti projektēšanas darbi jaunas pirmsskolas izglītības iestādes būvniecībai Tīrainē, Viskalnu ielā 4a	114 037
3	R1.1	Veikti ģeotehniskās priekšizpētes darbi Piņķu pirmsskolas izglītības iestādes būvniecības vajadzībām	3 630
4	R1.1	Veikta izpēte zemes iegādei Spuņciemā jaunas pirmsskolas izglītības iestādes būvniecības vajadzībām	1 205
5	R1.2	Veikta Babītes vidusskolas sporta laukuma izbūve un labiekārtošana	1 568 497
6	R1.2	Veikti projektēšanas darbi Jaunmārupes pamatskolas stadiona pārbūvei Mazcenu alejā 4a	40 129
7	R1.4	Mārupes mūzikas un mākslas skolas būvniecības gala maksājums	394 477
8	R12.7	Pabeigta ESF projekta "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" īstenošana	123 453
9	R1.7	Izglītības iestāžu materiāltehniskās bāzes nodrošināšana – PII Zījukam, PII, Lienītei, Mārupes Valsts ģimnāzijai, Mārupes pamatskolai, PII Mārzemītei, Babītes vidusskolai, Salas sākumskolai	379 575
SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA			
10	R2.1	Veikti projektēšanas darbi asfaltētas skrituļošanas trases būvniecība un labiekārtošanai Tīrainē	23 474
11	R2.1	Veikti projektēšanas darbi pludmales volejbola laukumu izveidei Piņķos	4 114
12	R2.2	Materiāltehniskās bāzes (traktortehnika) nodrošināšana Mārupes Sporta centram	33 734
KULTŪRA			
13	R3.1	Noorganizēts metu konkurss publiskā laukuma ap Piņķu Sv. Nikolaja evaņģēliski luterisko baznīcu labiekārtošanas projekta izstrādei	2 500
SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN VESELĪBAS APRŪPE			
14	R4.1	Eiropas Sociālā fonda ietvaros īstenoti pasākumi projektā "Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem 9.2.2.1./15/I/002".	270 025
15	R4.1	Eiropas Atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (Babīte).	3 826
16	R4.5	Īstenots projekts "Veselības veicināšanas un slimību profilaktiskie pasākumi"	41 689
17	R4.4	Veikti projektēšanas darbi Skultes doktorāta infrastruktūras pielāgošanai	11 834
DROŠĀ VIDE			
18	R5.1	Sabiedriskās kārtības nodrošināšanai veikta videonovērošanas sistēmas uzlabošana, uzstādot jaunas kameras.	32 322

PIEJAMĪBA UN MOBILITĀTE

19	R6.1; R6.3; R6.4; R9.3; R11.6; R15.3; R15.4	Veikti ielu, ceļu un gājēju-veloceļu infrastruktūras būvniecības darbi.	3 089 678
		Mārupes pagastā:	
		<i>Veikti projektēšanas darbi gājēju pārejas pārbūvei Skultē</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi gājēju / velosipēdu ceļa izbūvei Lielajā ielā no Daugavas ielas līdz Kantora ielai</i>	
		<i>Veikta Ventas ielas pārbūve posmā no Kronas līdz Kurmales ielai</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi Pedzedzes ielas pārbūvei</i>	
		<i>Uzsākta Bašēnu ceļa pārbūve</i>	
		<i>Veikta gājēju-velosipēdistu ceļa pārbūve Mazcenu alejā no Krasta ielas līdz Mārupes mūzikas un mākslas skolai</i>	
		<i>Pabeigti projektēšanas darbi Mazcenu alejas pārbūvei posmā no Švarcenieku Muižas līdz Meža ielai</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi Mazcenu alejas pārbūvei posmā no Meža ielas līdz Ošu ielai</i>	
		<i>Uzsākta piekļuves ceļa izbūve katlu mājai Mazcenu alejā 37</i>	
		<i>Pabeigti projektēšanas darbi Ozolu ielas pārbūvei posmā no Loka ceļa līdz Ziedkalnu ielai</i>	
		Babītes un Salas pagastos:	
		<i>Pabeigta pašvaldības a/c C-5, Masīva ceļa posma nesaistīta minerālmateriālu seguma atjaunošana</i>	
		<i>Pabeigta gājēju ietves izbūve Friedaines ielas posmā no Jūrmalas ielas līdz Rūpnieku ielai, Piņķos</i>	
		<i>Uzsākti darbi gājēju pārejas ierīkošanai Rīgas ielā, regulējamā krustojumā ar Jūrmalas ielu un gājēju ietves pievienojumu, Piņķos</i>	
		<i>Veikta gājēju -veloceļa posma pārbūve Gravu ielā, Spilve</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi gājēju - veloceļa izbūvei starp Piņķu un Vīkuļu ciemiem</i>	
		<i>Uzsākti Kleistu ielas atjaunošanas darbi</i>	
<i>Pabeigta a/c C-26, Vecais Liepājas ceļš atjaunošana, Dzilnuciemā</i>			
20	R6.2; R6.2; R9.3; R15.3; R15.4	Veikta ielu un ceļu apgaismojuma izbūve.	155 606
		Mārupes pagastā:	
		<i>Pabeigti projektēšanas darbi jaunu elektropieslēgumu izbūvei Tīraines ciematā (Viršu iela Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.4, Nr.5, Nr.7, Nr.8, Nr.10, Nr.11, Nr.12, Nr.13, Nr.14, Nr.15.</i>	
		<i>Pabeigti projektēšanas darbi jaunu elektropieslēgumu izbūvei Skultes ciematā (Skultes iela Nr.10, Nr.10A, Nr.11, Nr.11A, Nr.12, Nr.13, Nr.13B, Nr.14, Nr.15, Nr.16, Nr.17, Nr.18, Nr.19, Nr.20, Nr.23, Nr.25, Nr.31, Skultes ielas apgaismojums)</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Mauriņu ielas posmā no Ventas ielas līdz Trenču ielai</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Mārupītes gatves posmā no esošā apgaismojuma balsta līdz Lapiņu dambim</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Palejas ielas posmā no esošās apgaismojuma līnijas pie Sniķeru ielas līdz Meldriņu ielai</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Stūniņu ielas posmā no Lapiņu dambja līdz Olaines novada robežai</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi Viršu ielas apgaismojuma izbūvei posmā no Jelgavas ceļa gar daudzdzīvokļu mājām Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.4, Nr.5, Nr.15</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Mazcenu alejas posmā no Mazcenu alejas 3 (Jaunmārupes pamatskola) gar Dabas parku līdz Mazcenu alejas daudzdzīvokļu mājām Nr.13, Nr.23, Nr.29</i>	
		<i>Veikta jauna elektropieslēguma izbūve katlu mājai Mazcenu aleja 37</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Skultes ielas posmā no ģipšauma Skulte iela 1 līdz lidostas skatu laukumam</i>	
		Babītes un Salas pagasts:	

		<i>Veikta apgaismojuma izbūve Babīte ielas posma no Rožu ielas līdz autoceļam A10 un Rožu ielas posma no Babītes ielas līdz autoceļam A10.</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Dzilnuciema ceļam</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei ceļam uz Dižbārdiem</i>	
		<i>Uzsākti projektēšanas darbi apgaismojuma izbūvei Lapsu ceļam</i>	
21	R6.4	Reģionāla mēroga veloinfrastruktūras projekts "(V7) Rīga – Mārupe - Jaunmārupe"	660 101
		<i>Pabeigta izmaksu ieguvumu analīzes izstrāde</i>	
		<i>Uzsākta būvprojektu izstrāde Dzelzeļa ielas, Mazcenu alejas, Vecozolu ielas un Rožu ielas posmiem</i>	
		<i>Uzsākta Ziedkalnu ielas būvniecība</i>	
		Reģionāla mēroga veloinfrastruktūras projekts "(V8) Rīga – Babīte – Piņķi"	20 159
		<i>Pabeigta izmaksu-ieguvumu analīze</i>	
		<i>Uzsākta būvprojektu izstrāde Priežciema, Piņķu un Babītes posmos</i>	
INŽENIERTEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS			
22	R7.1	Turpināta pašvaldības līdzfinansējuma sniegšana kanalizācijas un ūdensapgādes pieslēgumiem mājstāvētniecībām.	46 397
23	R7.1	Veikta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu jaudu nodrošināšana Babītes pagasta sistēmām	160 000
24	R7.2	Meliorāciju sistēmas pārbūve	363 653
VIDE UN PUBLISKĀ ĀRTELPA			
25	R8.1	Veikta būves bez piederības nojaukšana un īpašuma sakopšana Meistaru ielā 1, Piņķos	22 723
26	R8.4	Veikta videonovērošanas kameru uzstādīšana zaļo un dārza atkritumu kompostēšanas laukumā, "Notekās", Piņķos	6 240
27	R8.5, R8.7	Veikta Skultes ciema bērnu rotaļu laukumu pārbūve	62 602
28	R8.9	Nodrošināta materiāltehniskās bāze publiskās ārtelpas saglabāšanai un rekreācijas teritoriju apsaimniekošanai, realizējot gadskārtu svētku dekorēšanu novadā	195 436
ZĪMOLVEDĪBA UN VIETAS MĀRKETINGS			
29	R10.1	Izstrādāta novada grafiskās identitāte	5 000
30		Izstrādāts pilsētas ģerbonis	3 000
31		Izveidots novada vizītkartes video	9 680
32		Izgatavots novada talismana tērps (pupuķis)	3 700
UZŅĒMĒJDARBĪBA			
33	R9.1	Granta programmas konkurss (ie)dvesma (sadarbībā ar SEB un kaimiņu pašvaldībām)	10 999
34		Biznesa ideju konkurss "Mammu business Mārupē"	5 354
35		Sociālās uzņēmējdarbības grants "Augšup"	1 600
TŪRISMS			
36	R11.7	Uzstādīts "i" burts uz Tūrisma informācijas un amatu mājas	500
37		Izveidots informatīvs stends Mārupes kapos pie stēlas par Mārupes novada Lāčplēša ordeņa kavalieriem un Mūrnieka piemiņas vietai info plāksne	1 537

38	R11.4; R11.7	Labiekārtota Medema purva teritorija rekreācijai	41 170
PAŠVALDĪBAS PĀRVALDE			
39	R12.3, R8.5	Lielupes ekspluatācijas (apsaimniekošanas) plāna saskaņošana ar Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātnisko institūta "Bior"	50
40	R11.10; R12.8	ERASMUS+ projektu īstenošana Babītes PII, Babītes vidusskolā, Mārupes Valsts ģimnāzijā, PII Zeltrīti, Skultes sākumskolā, Jaunmārupes sākumskolā. ESF projekta "Skolas soma" īstenošana.	132 989
41	R12.10	Īstenots Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras projekts "Jauniešu aktivitāšu pieturvietas Mārupē"	5 780
SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA			
42	R14.2	Projektu konkursa "Mārupe – mūsu mājas" ietvaros īstenoti 8 projekti:	16 867
		<i>Tīraines apkaimes festivāls „Svētki mazās Mārupītes krastos!”</i>	
		<i>Mārupes aukstumpeldētāju aktivitātes 2023/2024</i>	
		<i>Bezmaksas aerial (gaisa) jogas un sporta treniņi Mārupes novada iedzīvotājiem un sportiskās, ģimenēm draudzīgs pasākums Lapsās projekta noslēgumā</i>	
		<i>Lieldienas Skultē 2024</i>	
		<i>Tautas skrējiens "Mārupe 2023"</i>	
		<i>"Dabas spēles - rogainings"</i>	
		<i>"M-up podkāsts"</i>	
		<i>Podkāsts "Mārupes uzņēmēju pieredzes stāsti" – 10 epizodes, kas iedvesmos Tevi uzsākt un attīstīt uzņēmējdarbību – otrā sezona!</i>	
43	R14.3	Līdzdalības budžeta ietvaros īstenotas četras iedzīvotāju iniciatīvas:	
		<i>Bērnu rotaļu laukuma atjaunošana Zeltrītu ielā 4, Tīrainē</i>	47 775
		<i>Gājējiem un velosipēdistiem drošas infrastruktūras izveide pie dzelzceļa Rīga-Jelgava pārbrauktuves. Ietves izbūve Mārupes pusē līdz pārbrauktuvei</i>	120 279
		<i>Spēļu laukuma izveide pie Mārupes Valsts ģimnāzijas, Mārupē</i>	35 179
		<i>Bērnu rotaļu laukuma atjaunošana Spuņciemā</i>	59 755

SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

2023.gads bija pirmais pilnais Attīstības programmas 2022.-2028.gadam īstenošanas gads un to varētu arī raksturot Mārupes novadā kā pārmaiņu un iespēju gadu. Pēc 2021.gadā veiktās administratīvi teritoriālās reformas Mārupes novads varēja uzņemt lielākus apgriezienus, lai veicinātu kopēju jaunizveidotā novada teritorijas attīstību. Attiecībā uz investīcijām, 2023.gadā investīciju plāns tika apstiprināts gandrīz četras reizes lielākā apjomā – 12 073 218 EUR, nekā tas bija 2022.gadā, kad kopējais apstiprinātais investīciju plāna apjoms bija 3 106 052 EUR.

Darbs pie pašvaldības budžeta un investīciju plāna 2023.gadam sagatavošanas tika uzsākts 2022.gada nogalē, kas iezīmējās arī kā Latvijas valdības nomainas gads. Tas nozīmēja, ka gan valsts budžeta, gan pašvaldību budžeta sagatavošanas process gaidīja jaunās valdības izveidošanos. Pašvaldības budžets un investīciju plāns 2023.gadam tika apstiprināts 2023.gada 14.martā. Attiecīgi daudzu ieplānoto investīciju projektu uzsākšanu nevarēja veikt pirms budžeta apstiprināšanas, kas īpaši svarīgi ir dažādu infrastruktūras projektu attīstībai, jo tas ietver arī projektēšanas darbus, kas attiecīgi ietekmē būvniecības uzsākšanas laika grafiku. Ņemot vērā iepriekš minēto, 2023.gadā uzsāktās saistības 5 743 978 EUR apmērā tiek turpinātas īstenot investīciju plāna 2024.gadam ietvaros.

Ilgadējais investīciju plāns tiek sagatavots, balstoties uz Attīstības programmas 2022.-2028.gadam rīcību plānā un trīs gadu investīciju plānā definētajām aktivitātēm. Investīciju plāns tiek sagatavots 15 rīcības virzienu ietvaros un 2023.gadā lielākās investīcijas bija sekojošos rīcības virzienu ietvaros – pieejamība un mobilitāte, īstenojot ielu un ceļu atjaunošanas darbus, izglītībā, inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājumam, Sabiedrības līdzdarbības projektu īstenošanā un publiskās ārtelpas attīstībā.

Mārupes novads ir viens no retajiem Latvijas novadiem, kur pēdējos gados ir vērojams straujš iedzīvotāju skaita pieaugums un apbūves tempi šobrīd norāda, ka tuvākajā nākotnē iedzīvotāju skaits tikai pieaugs. Attīstības programmas 2022.-2028.gadam izstrādes ietvaros atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datiem tika veikts demogrāfiskās situācijas prognozēšana līdz 2040.gadam. 2023.gadā tika prognozēts iedzīvotāju skaita izmaiņas līdz 34 223 iedzīvotājiem, taču jau šobrīd pēc faktiskajiem datiem iedzīvotāju skaits pārsniedz prognozēto iedzīvotāju skaitu, 2023.gadā sasniedzot 36 066 iedzīvotājus. Straujās iedzīvotāju skaita izmaiņas rada spiedienu un izaicinājumus attīstīt sava novada infrastruktūru, lai nodrošinātu dažādu pakalpojumu pieejamību. No ekonomiskā viedokļa iedzīvotāju pieaugums var veicināt uzņēmējdarbības iespējas un nodarbinātību, kā arī palielināt vietējo ekonomiku, bet no otras puses tas var ietvert pieaugošo infrastruktūras slodzi, kā arī papildu prasības pēc sabiedriskajiem pakalpojumiem, piemēram, veselības aprūpes, izglītības un transporta. Ja infrastruktūra netiek pielāgota pieaugošajam iedzīvotāju skaitam, tas var radīt sastrēgumus un problēmas ar pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.

Tāpēc ir svarīgi veikt efektīvus pasākumus, lai pielāgotos šiem demogrāfiskajiem procesiem un nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību un dzīves kvalitāti iedzīvotājiem. Būtisks faktors attīstības tempa uzturēšanai līdz ar iedzīvotāju skaita pieaugumu būtu investīciju palielināšana. Šajā ziņā viens no izaicinājumiem, ar ko saskaras Mārupes novads, ir iemaksas pašvaldību finanšu un izlīdzināšanas fondā citu pašvaldību atbalstam, kas ar katru gadu tikai pieaug, jo šī fonda aprēķinā tiek ņemta vērā ienākumu nodokļu ieņēmumi. Iemaksas pašvaldību finanšu un izlīdzināšanas fondā ir otra lielākā pašvaldības pamatbudžeta izdevumu pozīcija, kas 2022.gadā veidoja 13,5% jeb 9,06 miljonus eiro, bet 2023.gadā – 14% jeb 12,4 miljonus eiro no kopējā pašvaldības budžeta. Šis finanšu apjoms būtu noderīgs pašu attīstības sekmēšanai, ātrāk risinot jautājumus par jaunu izglītības iestāžu, multifunkcionāla kultūras centra vai sporta būvju attīstību. 2023.gadā tika uzsākts darbs gan pie jaunas pirmsskolas izglītības iestādes būvniecības, gan jaunas vispārējās izglītības iestādes kopā ar sporta infrastruktūras attīstību. Izglītības jomas jautājumi novadam ir ļoti izaicinoši, jo gan rindas uz pirmsskolas izglītības iestādēm, gan arī uz uzņemšanu 1.klasē ir garas. Pirmsskolas izglītības iestādes būvniecībai

plānots piesaistīt Eiropas Savienības finansējumu, bet attiecībā uz jaunas vispārējās izglītības iestādes izveidošanu tiek analizētas iespējas tās būvniecību veikt publiskās un privātās partnerības ietvaros.

2023.gads ir iezīmējies kā pārmaiņu gads arī Mārupes novada pašvaldības struktūrās. Lai veidotu efektīvāku pārvaldību dažādās jomās, 2023.gadā tika izveidotas jaunas iestādes:

- Tika dibināta **Attīstības un plānošanas pārvalde**, kuras pārziņā ir jautājumi, kas saistīti ar novada attīstību – nodrošināt pašvaldības attīstības, vides aizsardzības un teritorijas plānošanas procesu organizāciju, uzraudzību un kontroli, apbūves nosacījumu izpildi, kā arī aktīvu Eiropas Savienības struktūrfondu, Eiropas Kopienas iniciatīvu un programmu un cita finansējuma piesaisti un apguvi, projektu vadību un koordinēšanu novadā.
- Izglītības pārvalde tika pārveidota par **Izglītības, kultūras un sporta pārvaldi**, apvienojot trīs nozares vienas iestādes pārvaldībā, lai veicinātu šo jomu politikas sekmīgu īstenošanu.
- Tika dibināta **Mārupes novada Sporta skola** ar mērķi uzlabot sabiedrības veselību - nodrošināt iespēju jauniešiem un bērniem attīstīties fiziski un intelektuāli, izkopt talantus, veicināt izpratni par sporta pozitīvo ietekmi uz dzīves kvalitāti, motivēt aktīvam un kustīgam dzīvesveidam, kā arī sekmēt lietderīgu brīvā laika pavadīšanu.
- Tika izveidota **Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūra**, kuras mērķis ir veidot un attīstīt vienotu, veiksmīgu Mārupes novada tēlu (zīmolu) gan vietējā, gan starptautiskā mērogā, attīstīt tūrismu un uzņēmējdarbību pašvaldības administratīvajā teritorijā, kā arī veicināt sabiedrības kopienu veidošanos, apkaimju pieejas integrāciju un sabiedrības iesaisti pašvaldībai nozīmīgu lēmumu pieņemšanā.

Strukturālās reformas iestādē dod iespēju izveidot efektīvāku darbības organizāciju, nosakot jomu atbildīgos, kas attiecīgi veicina arī darbinieku kompetences attīstību un iespējas specializēties konkrētā jomā. Turklāt katram pārzinot savas jomas darbību un specifiku, ļauj reaģēt uz mainīgiem apstākļiem un prasībām. Lai varētu analizēt jaunizveidoto struktūrvienību darbību un efektivitāti, ir nepieciešams laiks.

Administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas ietvaros tika paplašināta Mārupes novada teritorija, iekļaujot Babītes un Salas pagastus. Jaunizveidotajam Mārupes novadam ir apritējuši divi gadi, kas vēl nesniedz iespēju spriest par reformas īstenošanas rezultātiem. Ar reformu īstenošanu ir līdzīgi kā ar ieradumu maiņu – to ieviešana prasa zināmu laiku un sākumā ir pretestība. Iedzīvotāju vidū ir vērojama dažāda attieksme par jaunizveidoto novadu, taču būtisks aspekts identitātes veidošanā un piederības sajūtas nodrošināšanā ir komunikācijai. Lai veicinātu piederības sajūtu, svarīgi dažādos pašvaldības procesos iesaistīt sabiedrību, informējot par aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar novada attīstību. No šī aspekta novadā tiek organizēts darbs piecās konsultatīvajās padomēs, kurās iesaistās novada iedzīvotāji, uzņēmēji, biedrības un pašvaldības pārstāvji, diskutējot un pieņemot lēmumus par novada svarīgiem jautājumiem. Jaunā Mārupes novada teritorijas ietvaros notiek darbs pie apkaimju pieejas attīstības, iezīmējot 12 apkaimes. Šajā sakarā darbojas apkaimju konsultatīvā padome, kurā iesaistās iedzīvotāji no dažādām apkaimēm un kopienas aktīva līdzdalība var veicināt saikni un solidaritāti starp iedzīvotājiem. Paralēli jau vairākus gadus organizētajam projektu konkursam “Mārupe mūsu mājas”, 2023.gads ir pirmais līdzdalības budžeta īstenošanas gads, kura ietvaros sabiedrībai ir iespēja lemt par daļu pašvaldības finansējuma novirzīšanu konkrētiem projektiem. Sabiedrības iesaistīšana ir viens no mehānismiem piederības sajūtas veicināšanā, jo tādā veidā sabiedrība jūt, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā.

IZMANTOTĀS INFORMĀCIJAS AVOTI

1. Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034.gadam;
2. Mārupes novada Attīstības programma 2022.-2028.gadam;
3. Mārupes novada pašvaldības struktūrvienību un iestāžu dati un informācija;
4. Mārupes novada pašvaldības mājaslapa www.marupe.lv;
5. Centrālās statistikas pārvaldes dati <https://stat.gov.lv/lv>;
6. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde <https://www.pmlp.gov.lv/lv>;
7. *Lursoft* uzņēmumu datu bāze www.lursoft.lv;
8. Nacionālais veselības dienests <https://www.vmnvd.gov.lv/lv>;
9. Slimību profilakses un kontroles centrs <https://www.spkc.gov.lv/lv>;
10. Nodarbinātības valsts aģentūra <https://www.nva.gov.lv/lv>;
11. Ceļu satiksmes drošības direkcija <https://www.csdd.lv/>;
12. Valsts izglītības satura centrs <https://www.visc.gov.lv/lv>;
13. J.Paiders, "Mārupes novada attīstība ir Japānas un ES vidējā līmenī", Dienas Bizness, 2024.gada 20.februāris.